

Η Βία των εφήβων και των νέων στην Εποχή μας: Μια Θεολογική προσέγγιση.

Γράφει ο π. Αντώνιος Χρήστου.*

Όλη η ελληνική μας κοινωνία δυστυχώς συνταράχθηκε για άλλη μια φορά αγαπητοί μου Αναγνώστες, με την απίστευτή βία και τον άγριο ξυλοδαρμό που δέχθηκε δεκατετράχρονη έφηβη στην Γλυφάδα από συνομήλικες της και το χειρότερο ακόμη ήταν η απάθεια των τόσων θεατών εφήβων που μαζεύτηκαν μέσω μηνύματος σε κοινωνική δικτύωση. Όπως έλεγε και ο Μακαριστός Μητροπολίτης Σιατίστης Παύλος : Τέτοια φαινόμενα είναι στοιχεία αποσύνθεσης μιας κοινωνίας ήδη νεκρής! Θα προσπαθήσουμε όπως λέει και ο τίτλος μας να φωτίσουμε το καυτό αυτό θέμα με την θεολογική μας ματιά! Ας ξεκινήσουμε !

Είναι γεγονός ότι η βία μεταξύ των εφήβων και των νέων είναι ένα φαινόμενο που έχει αυξηθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια, προκαλώντας εύλογη ανησυχία και προβληματισμό τόσο στις οικογένειες όσο και στην νεοελληνική κοινωνία γενικότερα. Τα αίτια αυτής της βίας είναι πολύπλοκα και πολυδιάστατα, αλλά μέσα από την συμβολή της Θεολογίας και της Εκκλησιαστικής εμπειρίας, μπορούμε να ρίξουμε φως στην οντολογία της ανθρώπινης φύσης, την ευθύνη των πραγματικά υπευθύνων αλλά και στην ελπίδα για πρόσληψη και θεραπεία αυτών των φαινομένων.

Σύμφωνα με τη χριστιανική θεολογία, η ανθρώπινη φύση είναι κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση του Θεού, κάτι που σημαίνει ότι ο άνθρωπος καλείται να ζήσει σε ειρήνη και αγάπη με τον πλησίον του. Ωστόσο, λόγω της Πτώσης, ο άνθρωπος απομακρύνθηκε από τη θείκη αγάπη και την πληρότητα που προοριζόταν γι' αυτόν. Η αμαρτία και η απομάκρυνση από τον Θεό δημιούργησαν συνθήκες διαφθοράς της ανθρώπινης φύσης, η οποία εκδηλώνεται μεταξύ άλλων και με τη μορφή της βίας.

Η βία των νέων αποτελεί αντανάκλαση αυτής της απομάκρυνσης από την αγάπη του Θεού. Στη θεολογική παράδοση, η βία αναγνωρίζεται ως μια πράξη που παραβιάζει την ιερότητα της ανθρώπινης ζωής και την αξία του προσώπου. Κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως ηλικίας, φέρει την εικόνα του Θεού και η βία καταστρέφει αυτή την εικόνα.

Οι κοινωνικές, πολιτιστικές και οικογενειακές συνθήκες συχνά παράγουν και προωθούν τη βία στους εφήβους και τους νέους. Ο σύγχρονος κόσμος, με την έλλειψη πνευματικότητας και απομάκρυνση από τον εκκλησιαστικό τρόπο ζωής και την προώθηση μιας καταναλωτικής και ατομικιστικής κουλτούρας, αποξενώνει τους ανθρώπους και ιδιαίτερα τους νέους, από την αληθινή και ουσιαστική ανθρώπινη επικοινωνία και την αγάπη προς τον συνάνθρωπο. Αυτή η αποξένωση, σε συνδυασμό με την ενασχόληση των παιδιών μας συνεχώς με το διαδίκτυο, τα κοινωνικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα videogames και έχοντας ερεθίσματα από την τραμπ μουσική και κουλτούρα, οδηγεί πολλές φορές σε επιθετικότητα, θυμό και τελικά σε βίαιες ξεσπάσεις και συμπεριφορές.

Η ευθύνη για την βία δεν ανήκει φυσικά μόνο στους έφηβους και νέους που εκδηλώνουν βία, ίσα ίσα που αυτά είναι θύματα και ο καθρέπτης αυτών που τους οδήγησε σε αυτής της συμπεριφοράς αλλά και στην κοινωνία μας στο σύνολό της. Οι οικογένειες, τα σχολεία, οι αθλητικοί σύλλογοι και οι ευρύτεροι κοινωνικοί θεσμοί έχουν την ευθύνη να διαπαιδαγωγούν τους νέους σε αξίες και ιδανικά όπως η ειρήνη, η αγάπη, η δικαιοσύνη, η συνεργασία, η ενσυναίσθηση κ.α. Επειδή οι ενήλικες δεν αφιερώνουν πλέον ποιοτικό χρόνο με τους νέους που ζητούν να τους ακούσουμε και να τους αφουγκραστούμε στις ανάγκες και τα προβλήματά τους, σε συνδιασμό με την έλλειψη χορήγησης σωστής παιδείας (και όχι

μόνο απομνημόνευσης παπαγαλίας) και πνευματικής καθοδήγησης αφήνει τα παιδιά ευάλωτα στις επιρροές της βίας, της αδικίας και της απογοήτευσης.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία διαδραματίζει αλλά μπορεί να συμβάλλει ακόμη περισσότερο στην αντιμετώπιση της βίας των νέων, προσφέροντας μια διέξοδο από την απογοήτευση και την εσωτερική πάλη που οδηγούν στη βία. Ο Χριστός δίδαξε την αγάπη προς τον πλησίον, ακόμη και προς τον εχθρό, και αυτή η διδασκαλία αποτελεί την θεμελιώδη απάντηση και το καλύτερο αποτρεπτικό για την βία.

Η Εκκλησία από την φύση της είναι ένας θεανθρώπινος οργανισμός που προσφέρει στα συνειδητά μέλη της πνευματική καθοδήγηση και υποστήριξη. Μέσα από την ενοριακή ζωή, την προσευχή, τα μυστήρια και την ποιμαντική δράση, οι νέοι μπορούν να βρουν ένα νόημα ζωής που δεν βασίζεται στην καταστροφή και την επιθετικότητα, αλλά στην ειρήνη, την αγάπη και την ομαλή συνεργασία.

Η λειτουργία της Εκκλησίας και του κύτταρο της την Ενορία ως «κοινότητα αγάπης» μπορεί να αποτελέσει έναν παράγοντα ανατροπής των βίαιων τάσεων. Οι Κατηχητικές και Νεανικές Συνάξεις, οι συζητήσεις και οι δραστηριότητες που εμπνέουν τους νέους να ζήσουν με ευθύνη απέναντι στον Θεό και στους άλλους μπορούν να λειτουργήσουν ως πρότυπα αντίστασης στη βία και ένα όραμα για ένα καλύτερο μέλλον χωρίς τέτοια φαινόμενα που μας κάνουν όλους να ντρεπόμαστε και να ανησυχούμε.

Η χριστιανική πίστη προσφέρει ελπίδα για θεραπεία και μετάνοια. Η μεταστροφή του ανθρώπου δεν είναι μια απλή ηθική βελτίωση, αλλά μια βαθιά εσωτερική μεταμόρφωση που επιτυγχάνεται μέσω της κοινωνίας με τον Θεό. Η βία των νέων είναι, σε τελική ανάλυση, ένα σύμπτωμα της βαθύτερης αποξένωσης από τον Θεό και τις αιώνιες αξίες Του, που απλά οι άλλες ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες έρχονται με το πρίσμα τους και την ορολογία τους να περιγράψουν χωρίς όμως να δίνουν ουσιαστικές λύσεις.

Η Εκκλησία, λοιπόν, καλείται να δώσει έμφαση στην πνευματική διάσταση της ζωής, προσκαλώντας τους νέους να αναζητήσουν την αληθινή χαρά και πληρότητα μέσα από την ένωση με τον Χριστό. Η πνευματική καλλιέργεια, η συμμετοχή στα μυστήρια και η βαθιά μελέτη της Αγίας Γραφής μπορούν να οδηγήσουν στη μεταμόρφωση της ζωής των νέων, βοηθώντας τους να ξεπεράσουν την εσωτερική σύγκρουση και να απορρίψουν τη βία ως τρόπο έκφρασης.

Κλείνοντας συμπερασματικά το άρθρο μας, πρέπει όλοι να κατανοήσουμε ότι βία των εφήβων και νέων σήμερα αποτελεί μια πολυδιάστατη πρόκληση που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με κοινωνικές, ψυχολογικές ή εκπαιδευτικές πολιτικές. Η θεολογική προσέγγιση αναδεικνύει την ανάγκη για πνευματική καθοδήγηση και επιστροφή στις αξίες της αγάπης, της ειρήνης και της δικαιοσύνης που δίδαξε ο Χριστός. Μέσα από την πνευματική ζωή, τη διδασκαλία της Εκκλησίας και την αναζήτηση του Θείου νοήματος, οι νέοι μπορούν να βρουν τον δρόμο τους μακριά από τη βία, ανακαλύπτοντας τη χαρά της ειρηνικής συνύπαρξης και της προσωπικής ολοκλήρωσης. Επομένως να δώσουμε χώρο στην αγάπη για να βρούμε τον Θεό στη ζωή μας αλλά και τον σεβασμό μας και την ειρηνική συνύπαρξη με τους συνανθρώπους μας ! Αμήν!

***Ο π. Αντώνιος Χρήστου είναι Προϊστάμενος Ιερού Ναού Προφήτου Ηλία Κορμπι- Βάρης, της Ι. Μ. Γλυφάδας Ε. Β. Β. & Β. Απόφοιτος Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Αθηνών, Πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου στην Ορθόδοξη Θεολογία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.**